

VERMEIRE, Pierre (Hamme 7 december 1828 – Sint-Niklaas 19 december 1900).

Was sinds 1879 gemeenteraadslid en schepen te Sint-Niklaas, sinds 1890 provinciaal raadslid en sinds 1892 lid van de Bestendige Deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen.

Vermeire, een bereisd zakenman, is een vrij geïsoleerd vertegenwoordiger van de pan-Germaanse strekking in de V.B. In 1858 verscheer. zijn *Verhandeling over de Vlaemsche Beweging*, de tekst van een reeks voordrachten gehouden voor de Maetschappy Tael en Kunst te Hamme; daarin betoogt hij dat het Nederlands in België vervangen moet

worden door het Duits, als wij niet door Frankrijk opgeslorpt willen worden. Het Nederlands is ons immers kunstmatig opgedrongen; als alternatief voor het dialect, dat ons in een minderwaardige positie houdt, is er alleen de Hoogduitse cultuurtaal, waarmee de Vlaamse dialecten ten nauwste verwant zijn, niet, zoals Victor Delecourt voorhield, het Nederduits. Lucien Jottrand viel hem in een brief bij, Auguste-Jean Stecher sprak hem in de *Journal de Liège* tegen. Beide reacties werden door Vermeire, met een repliek aan Stecher, in 1859 gepubliceerd in een nieuwe brochure, *Le Germanisme ou Renaissance flamande*. Een derde brochure, *Question belge. La guerre des langues, ou la germanisation de la Belgique*, van 1860, zette het debat nog even voort, onder meer met Matthias de Vries, maar bracht geen nieuwe argumenten meer aan.

De denkbeelden van Vermeire, verwant met de ideeën die leefden in de kringen van *Die Grenzboten*, *De Broederhand* en *Der Pangermane*, werden door flaminganten als Julius Vuylsteke en Frans Rens krachtig bestreden en genoten in latere jaren nog slechts de platonische belangstelling van (Franstalige) publicisten als Prosper de Haulleville (*La nationalité belge*, 1870) en Emile V. de Laveleye (*Revue de Belgique*, 15 maart 1871); alleen Léon Vanderkindere (*Revue de Belgique*, 15 december 1870) bepleitte nogmaals, onder verwijzing naar Vermeire, de invoering van het Duits in Vlaanderen als taal van het maatschappelijke leven, de wetenschap en de handel.

WERKEN: *Verhandeling over de Vlaemsche Beweging*, 1858; – Germann (pseudoniem), *Le Germanisme ou Renaissance flamande*, 1859; – *Question belge. La guerre des langues, ou la germanisation de la Belgique*, 1860.

LITERATUUR: J. Behets, 'De Vlaamse Beweging tegenover het Dietslandisme en het Pangermanisme (1848-1864)', in WT, jg. 22 (1962), kol. 441-458; – H.J. Elias, *Geschiedenis van de Vlaamse gedachte*, II-III, 1963-1964.

LUDO SIMONS